

Dags ta kvinnor med endometrios på allvar

Folksjukdomar. I dag lever tusentals flickor och kvinnor med en dold och smärtsam sjukdom, kanske helt i onödan. En sjukdom som bör klassas som en folksjukdom. Med hjälp av ökad kunskap kan fler få en tidig diagnos och enkel behandling med minskat lidande som följd.

Désirée Pethrus mfl, riksdagsledamot (KD)

Fler debattartiklar av författaren

Publicerad: 24 mars 2015 kl 10:44

Mars är den internationella endometriismånaden. Då försöker många med endometrios berätta om sjukdomen och uppmärksamma hur det är att leva med den. Det är för många en okänd sjukdom, både hos sjukvårds- och skolpersonal samt allmänheten, vilket gör att det ibland kan ta upp till tio till femton år innan den drabbade får en diagnos och adekvat behandling.

Endometrios är en kronisk gynekologisk sjukdom som drabbar en av tio kvinnor. Det finns 200 000 kvinnor i Sverige och cirka 176 miljoner kvinnor världen över som har sjukdomen. 60 procent av dessa kvinnor har någon form av symtom och 20 procent har mycket svåra symtom.

Endometrios uppkommer när livmoderslemhinnan inte stöts bort vid menstruation utan vandrar in i buken via äggstockarna och bildar knutor på bukhinnan. Det leder till ett inflammatoriskt tillstånd med svåra smärtor som följd.

Sjukdomen kan komma redan i tonåren i samband med menstruationen. Många unga kvinnor berättar att det har så svåra smärtor att de inte kan gå till skolan när symptomen är som värst. Smärtorna är ofta så kraftiga att det leder till kräkningar, diarré eller svimning. De får alldeles för ofta höra att det är helt normalt och det hör till att ha ont i magen i samband med menstruationen. Det borde vara en självklarhet att ställa frågor om menssmärtor på våra ungdomsmottagningar och att vara mer uppmärksamma när unga tjejer inte kan vara med på fysiska aktiviteter och har mycket sjukfrånvaro i skolan.

Fick dessa unga kvinnor hjälp i tid skulle det spara mycket lidande och bekymmer för de som fått sjukdomen. Att kunna fullfölja studier, kunna ha ett samliv och fungerande vardagsliv utan ständig smärta borde vara en självklarhet även för kvinnor som drabbats av denna kroniska sjukdom. Ofrivillig barnlöshet drabbar 20-25 procent av kvinnor med endometrios.

I dag lever tusentals flickor och kvinnor med en dold, smärtsam sjukdom, kanske helt i onödan. En sjukdom som bör klassas som en folksjukdom. Med hjälp av ökad kunskap kan fler få en tidig diagnos och enkel hormonbehandling med minskat lidande som följd. Nu är det dags att ta drabbade flickor och kvinnor på allvar.

Désirée Pethrus, riksdagsledamot (KD)

Marie-Louise Forslund Mustaniemi, gruppledare (KD), Landstinget Sörmland